בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׁמְחָה!

גִּלָּיוֹן רכ״ד ו פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית תשפ״ו

לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת

שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד לְמַעְלָה!

* * *

פַּעַם בְּצַפְרָא דְּשַׁבַּתָּא, אַחַר הַלִּמּוּד בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּמִנְהָגֵנוּ, הָלַכְנוּ עִם מו״ר שְׁלִיט״א לְדִירָתוֹ, וְהִזְכִּיר אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ עַל שִׂיחָתוֹ שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁאָמַר: ׳עַכְשָׁו, כְּשֶׁיְּצָאוּ **הַתְּפִלּוֹת שֶׁלִּי בָּעוֹלָם, עֲתִידִין לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן כְּשֶׁהוֹלֵךְ יוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים אוֹתָם**׳.

וְעָנָה וְאָמַר מו״ר שְׁלִיט״א, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד הִפְלִיג בְּשֶׁבַח הָעִנְיָן ׳לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת׳, וְכַמְּבֹאָר דָּבָר זֶה בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כ״ה: ׳**גַּם טוֹב לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרָה תְּפִלָּה, דְּהַיְנוּ כְּשֶׁלּוֹמֵד אוֹ שׁוֹמֵעַ אֵיזֶה מַאֲמָר תּוֹרָה מִצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲזַי יַעֲשֶׂה מִזֶּה תְּפִלָּה, דְּהַיְנוּ לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם בְּאוֹתוֹ הַמַּאֲמָר, מָתַי יִזְכֶּה גַּם הוּא לָבוֹא לְכָל זֶה, וְכַמָּה הוּא רָחוֹק מִזֶּה, וִיבַקֵּשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּזַכֵּהוּ לָבוֹא לְכָל הַנֶּאֱמָר שָׁם בְּאוֹתוֹ הַמַּאֲמָר**׳.

וּמְסַיֵּם שָׁם: ׳**וְהַמַּשְׂכִּיל וְהֶחָפֵץ בֶּאֱמֶת, יוֹלִיכוֹ ה׳ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וְיָבִין בְּעַצְמוֹ דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בָּזֶה, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיוּ דְּבָרָיו דִּבְרֵי חֵן וּטְעָנוֹת נְכוֹנוֹת, לְרָצוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּקָרְבֵהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ בֶּאֱמֶת. וְעִנְיַן הַשִּׂיחָה זוֹ עוֹלָה לְמָקוֹם גָּבוֹהַּ מְאֹד, וּבִפְרָט כְּשֶׁעוֹשֶׂה מִתּוֹרָה תְּפִלָּה, מִזֶּה נַעֲשֶׂה שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד לְמַעְלָה**׳; הֲרֵי לָנוּ שֶׁזֶּה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד – לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת, וְאַשְׁרֵי הַמַּרְגִּיל עַצְמוֹ בָּזֶה!

וְעַל זֶה הִנְחִיל לָנוּ מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל אֶת סִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ **לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, שֶׁמִּלְבַד הַשַּׁעֲשׁוּעִים הַגְּדוֹלִים שֶׁגּוֹרֵם לְמַעְלָה**, גַּם זוֹכֶה לְקַבֵּל הֲבָנָה יְתֵרָה בְּכָל הַנִּלְמָד בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, כִּי מִתּוֹךְ תְּפִלּוֹתָיו שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל יְכוֹלִין לִלְמֹד דְּבָרִים חֲדָשִׁים שֶׁלֹּא הוּבְנוּ מִקֹּדֶם, **וּפְעָמִים שֶׁיֵּשְׁנָם דְּבָרִים מְסֻיָּמִים שֶׁמּוּבָנִים רַק מִתּוֹךְ תְּפִלּוֹתָיו שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל.**

מַעֲלָה נוֹסֶפֶת שֶׁזּוֹכִים עַל־יְדֵי אֲמִירַת תְּפִלָּה אַחַר הַלִּמּוּד, שֶׁאָדָם זוֹכֶה לַחֲקֹק בְּדַעְתּוֹ אֶת הַדָּבָר הַנִּלְמָד; כִּי כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, אוֹ לוֹמֵד תּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק, אַחַר שֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת מִזֶּה תְּפִלָּה, בָּזֶה נֶחְקָקִים הַדִּבּוּרִים בְּמֹחַ דַּעְתּוֹ, וְיִזְכֶּה לְקַיְּמָם לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה, כִּי ׳לֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר, אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה׳ (אָבוֹת א, יז).

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיט״א, שֶׁמּוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל הָיָה בַּעַל לָשׁוֹן נִפְלָאָה מְאֹד, וְרוֹאִים מִתּוֹךְ תְּפִלּוֹתָיו מְתִיקוּת וְנוֹעַם דִּבּוּרֵי שִׂיחָה וּתְפִלָּה וְרִצּוּי וּפִיּוּס לִפְנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי הַמַּרְגִּיל עַצְמוֹ בִּתְפִלּוֹת קְדוֹשׁוֹת אֵלּוּ, וְקוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ שִׁעוּר בְּכָל יוֹם בִּ׳לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת׳! וּכְמוֹ שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם שִׁעוּר־יוֹמִי בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, כֵּן יִקְבַּע לְעַצְמוֹ שִׁעוּר בְּלִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, וַאֲזַי יִזְכֶּה שֶׁתִּתְקַיֵּם בּוֹ שִׂיחָתוֹ הַנּוֹסֶפֶת שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל גַּבֵּי לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, שֶׁאָמַר: ׳**הַרְבֵּה אֲנָשִׁים זָכוּ כְּבָר לְגַן־עֵדֶן עַל־יְדֵי שֶׁהָיוּ שׁוֹקְדִים בֶּאֱמִירַת אֵלּוּ הַתְּפִלּוֹת**׳.

וְקִשֵּׁר זֹאת מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א לְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁלָּמַדְנוּ עַתָּה, בְּמַעֲשֶׂה י״א בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת (מִבֶּן מֶלֶךְ וּבֶן שִׁפְחָה שֶׁנִּתְחַלְּפוּ), שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְסַפֵּר עַל אִישׁ־הַיַּעַר שֶׁהִסְבִּיר לִשְׁנֵי הַבָּנִים עַל עִנְיַן הַנִּגּוּן הַנִּפְלָא, שֶׁזֶּה מֵחֲמַת הַכָּרַת־הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ לַלְּבָנָה, שֶׁהִיא מְאִירָה בְּחַשְׁכוּת לַיְלָה וְעַל־כֵּן הִסְכִּימוּ שֶׁיַּעֲשׂוּ לְכְבוֹדָהּ נִגּוּן חָדָשׁ, וְהוּא נִגּוּן נִפְלָא וְנָעִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ׳, עַיֵּן־שָׁם; וְזֶה הָעִנְיָן הָאָמוּר: הַנִּגּוּן הַנִּפְלָא הוּא נִגּוּן הַתְּפִלָּה שֶׁל בַּר־יִשְׂרָאֵל שֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת, וְזֶה בְּתוֹר ״הַכָּרַת־הַטּוֹב״ שֶׁיֵּשׁ לַלְּבָנָה דַּיְקָא, שֶׁזֶּה מְרֻמָּז עַל מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבָנָה [כִּי ׳פְּנֵי מֹשֶׁה כִּפְנֵי חַמָּה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּפְנֵי לְבָנָה׳ (בָּבָא בָּתְרָא עה.)], וְהוּא מֵאִיר לָנוּ דַּיְקָא בְּחַשְׁכוּת הַלַּיְלָה - תִּקֶּף גְּלוּתֵנוּ, וּמֵפִיחַ בָּנוּ חִיּוּת וְהִתְחַזְּקוּת נִפְלָאָה, וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לַעֲסֹק הַרְבֵּה בִּתְפִלּוֹת וּתְחִינוֹת וּלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־כֵּן, סִכֵּם מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אָמַר מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל שִׂיחָה הַנַּ״ל שֶׁהִיא אָכֵן שִׂיחָה קָצָת ׳חֲרִיפָה׳, שֶׁעָתִידִין לִתֵּן אֶת הַדִּין עַל כָּךְ שֶׁלֹּא זוֹכִים לָזֶה, זֹאת כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ עַל חֲשִׁיבוּת הָעִנְיָן, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר לָזֶה בְּהִתְחַדְּשׁוּת חָדָשָׁה - ׳לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת׳, הֵן לְקִבְעַ שִׁעוּר בְּלִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, וְהֵן שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת בְּעַצְמֵנוּ מִן הַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת - אַחַר שֶׁלָּמַדְנוּ אֵיזֶה מַאֲמָר, אוֹ אַחַר שֶׁשָּׁמַעְנוּ דְּבוּרִים קְדוֹשִׁים, לְהִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּזְכֶּה לְקַיֵּם זֹאת, וּבְכָךְ נִזְכֶּה לְכָל הַמַּעֲלוֹת הַנַּ״ל הַכְּרוּכוֹת בְּהַזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת, וְיִתְקַיֵּם: ׳הָרִבְּה אֲנָשִׁים זָכוּ כְּבָר לְגַן־עֵדֶן עַל־יְדֵי שֶׁהָיוּ שׁוֹקְדִים בַּאֲמִירַת אֵלּוּ הַתְּפִלּוֹת׳... אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לָזֶה! (וְהַהוֹגֶה בַּקּוּנְטְרֵסִים ׳הַמְאִירִים וְהַשְּׂמֵחִים׳ מֵאוֹצְרוֹת מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, זוֹכֶה לְכָךְ).

וְלֵךְ נָא וּרְאֵה לְשׁוֹנוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, בְּסִיּוּם סְפּוּר־הַנִּסְיָעָה לְאוּמָן (שְׁנַת תשל״ז): ׳חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אַנַ״שׁ הַיְקָרִים וְרַגִּילִים לוֹמַר, אִלְמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא בִּשְׁבִיל לְהִתְוַדַּע מֵהָעֲצָה הַיְקָרָה הַזּוֹ, לִהְיוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיָה כְּבָר כְּדַאי כָּל הַהִתְקָרְבוּת, כִּי רָאִיתִי אָז בַּלַּיְלָה עוֹד פַּעַם, אֵיךְ שֶׁמֵּרֹב הַטְּרָדוֹת לֹא יָכֹלְתִּי לִלְמֹד, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁהָיָה חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה שָׁם, רַק קְצָת אוֹר אֲשֶׁר לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לִלְמֹד, אַךְ עַל יְדֵי הָעֲצָה זוֹ שֶׁל תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת, תְּהִלָּה לָאֵל חָזַרְתִּי הַרְבֵּה עַל לְמוּדִי בְּעַל פֶּה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִתּוֹרוֹת תְּפִלּוֹת (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כה), וְעַל כֵּן אֲנִי רָגִיל בִּשְׁעַת הַהִתְבּוֹדְדוּת לַחֲזֹר עַל רֹב הֲלָכוֹת מֵהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ הַנְּחוּצוֹת, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֶזְכֶּה לְקַיְּמָם, וּבָזֶה אֲנִי יוֹצֵא יְדֵי חוֹבָה הֵן בִּתְפִלָּה וְהֵן בְּתוֹרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהַלִּמּוּד בַּחֲזָרָה בְּעַל פֶּה בְּאֹפֶן כָּזֶה הוּא לִמּוּד עַל מְנָת לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, שֶׁהוּא תּוֹרָה לִשְׁמָהּ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְזַכֵּנִי לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ זוֹ כָּל יְמֵי חַיַּי, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁגַּם כֵּן יְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִתְנַהֵג בְּהַנְהָגָה זוֹ, וְאָז עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ!׳.

שַׁבָּת־בְּרֵאשִׁית

מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א אָמַר, שֶׁמְּקֻבָּל מִפִּי צַדִּיקִים, שֶׁשַּׁבָּת־בְּרֵאשִׁית הִיא הֶמְשֵׁךְ אֶחָד שֶׁל הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים שֶׁעָבְרוּ עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְהִיא מַמָּשׁ חֵלֶק מִן הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים, וְעַל־כֵּן מִנְהָג צַדִּיקִים לְהַשְׁאִיר הַפָּרוֹכוֹת הַלְּבָנוֹת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וְכֵן לְהַטְבִּיל הַחַלָּה בִּדְבָשׁ, וְכֵן בִּבְרִכַּת־הַמָּזוֹן לְהוֹסִיף ״**הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה**״, כְּמוֹ בְּכָל הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים.

וְהִסְבִּיר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, כִּי זוֹהִי מַעֲלָתָם שֶׁל עַם־יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֵין שׁוּם מַשָּׂג שֶׁל ׳סִיּוּם׳ לְלֹא הַתְחָלָה, אֶלָּא תֵּכֶף עִם ׳**סִיּוּם**׳ הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים – מַגִּיעָה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה שֶׁל ׳**בְּרֵאשִׁית**׳, תָּמִיד מַתְחִילִים מֵחָדָשׁ!